

To'liqinova Nazokat Sherzod qizi

Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomlik va dizayn instituti

BARQAROR ARXITEKTURA RIVOJLANISHI

Annotatsiya: Arxitektura sohasida barqaror rivojlanish muhim rol o'ynaydi. Chunki bin ova inshootlar qurilishida atrof muhitga zarar yetkazmasdan resurslardan samarali foydalangan holda estetik muhit yaratish uning asosiy vazifasidir.

Ka'lit so'zlar: Do'stlik kasalxonasi, atrof-muhit, funksional dizayn, gidravlik energiya

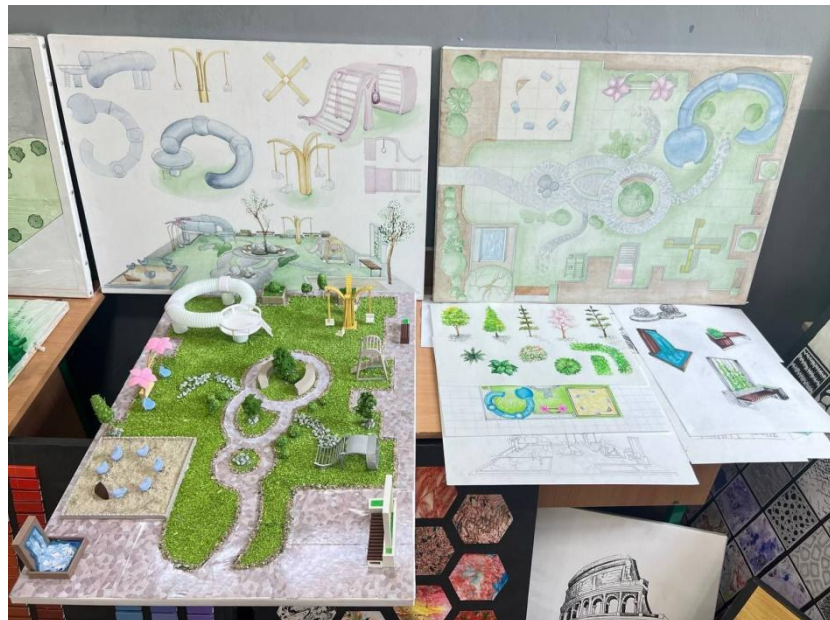
Barqarorlik - bu ko'plab sohalarga kirib borgan bugungi kunda juda ko'p qo'llanilayotgan so'zdir. Qurilish global energiya iste'molining asosiy hissasi bo'lganligi sababli, barqaror arxitektura binolar va shaharlar qurilishida asosiy e'tiborga aylanib bormoqda.

Endi arxitektorlar nafaqat shakli va funktsiyasi jihatidan ustun bo'lgan dizaynni yaratishda, balki atrof-muhitga zarar yetkazishi mumkin bo'lgan omillarini hisobga olgan holda kompleks yechimlarni ishlab chiqishda ham qiyinchilik tug'dirmoqda.

Ushbu kontseptsiyani yaxshiroq tushunish uchun. Arxitekturada barqarorlik nimani anglatishini yaxshilab anglab olish lozim.

Atrof-muhit va rivojlanish bo'yicha Butunjahon komissiyasi barqarorlikni kelajak avlodlarning o'z ehtiyojlarini qondirish qobiliyatiga putur etkazmasdan hozirgi kun ehtiyojlariga javob beradigan rivojlanish sifatida etirof etadi.

Ushbu murakkab kontseptsiyani arxitekturaga qo'llashda u atrof-muhitga salbiy ta'sirlarni, energiya sarfini va inson resurslaridan foydalanishni minimallashtirishga qaratilgan sog'lom yashash muhitini yaratadigan dizaynni nazarda tutadi.

Barqaror arxitektura binoning materiallarida, qurilish usullarida, resurslardan foydalanishda va umuman dizaynda aks etadi. Dizayn, shuningdek, binoning hayotiy sikli davomida barqaror ishlashni, shu jumladan uni yakuniy utilizatsiya qilishni osonlashtirishi kerak. Funksional va estetik jihatdan ustun bo'lishi kerak bo'lsa-da, makon uzoq muddatli energiya va resurslar samaradorligiga erishish lozim.

Jamiyat tashqi makon

Ba'zida barqarorlik nafaqat samarali suv isitgichlari va atrof muhitga past ta'sirli texnik xususiyatlardir. Ba'zan bu bizning atrofimizdagi tabiiy go'zallik haqida xabardorlikni yaratish va odamlarga tabiiy dunyo bilan birga yashaydigan jamoalarni eslatishdir. Shvetsiyaning Malmyo shahridagi ushbu loyiha aholi va sayyohlarga ona tabiatini kuzatish uchun ekologik toza joyni taqdim etadi. Ushbu aloqani mustahkamlash uchun dizaynerlar pastki bo'shliqlar va ko'tarilgan skameykalar uchun mahalliy ishlab chiqarilgan o'zgartirilgan yog'ochdan foydalanganlar. Yog'ochdan ishlangan dizayenlar bizga tabiat bilan uyg'unlikni taminlaydi.

Qayta tiklanadigan, gidravlik energiya ishlab chiqarish

Norvegiyadagi ushbu gidroelektr stansiyasi atrofdagilar nazarida stansiya va shu kabi obyektlarning oddiy ko'rinishda bo'lishi shart emasligini ko'rsatadi. Ushbu dizayn zamonaviy dunyoda qayta tiklanadigan energiyani yig'ish nimani anglatishini chiroyli ifodalaydi. Shiddatli moddiylik bilan birlashtirilgan rasmiy ibora u qo'shni o'tirgan sokin landshaftni aks ettiradi va hatto neftga qaramlikdan xalos bo'lgan dunyo muhimligi haqida xabardorlikni oshiradi. Yog'ochdan ishlangan qismlar vaqt o'tishi bilan o'z rangini o'zgartirib tabiiy jozibadorlik bag'ishlaydi.

Urbanalik Kasef Choudri tomonidan Do'stlik kasalxonasi

Bangladeshning qishloq deltasidagi Do'stlik kasalxonasi barqaror va arzon dizayn yondashuviga ega va umumiy hisobda 80 o'ringa ega. Bu yuqori texnologiyali bino emas; Buning o'rniga bu barqaror arxitektura binosi bo'lib, u passiv dizayn yondashuvidan foydalanadi, honalar haroratini tabiiy shamollatish bilan birga tartibga soladi va shu bilan sun'iy energiyaga bog'liqlikni kamaytiradi. Pavilonga o'xshash qurilish bloklari tashqarida soyali dam olish joylarini ta'minlab, palatalarni ventilyatsiya qiladigan hovlilarni tashkil qiladi. Qurilishda faqat mahalliy materiallar bilan hunardmandlar tomonidan ishlangan. . Insonga ham, tabiatga ham mos keladigan ushbu oddiy dizayn ijtimoiy ta'sirli dizaynni namoyish etgani uchun 2021-yilda RIBA xalqaro mukofotiga sazovor bo'lgan.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak arxitektura sohasida barqaror rivojlanish bu ekologik hijatdan atrofga zarar bermaydigan, minimal hom ashy ova maksimal natijaga erishish mumkin bo'lgan bin ova inshootlar loyihalarini yaratish demakdir. Yuqorida esa bu kabi loyihalarning bazilaridan misollar ko'rib chiqdik. Ularning barchasi estetik va kam zarar yetkazadigan inshootlardir.